

कच्चिच्छणा द्रौपदी राजपुत्री सत्यवता वीरपत्नी सपुत्रा । मनस्विनी यत्र च वाञ्छसि त्वमिष्टान् कामान् भारत स्वस्ति कामः ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ गावल्गणे सञ्जय स्वागतं ते प्रीयामहे ते वयं दर्शनेन । अनामयं प्रतिजाने तवाहं सहानुजैः कुशली चास्मि विद्वन् ।

६९०

चिरादिदं कुशलं भारतस्य श्रुत्वा राज्ञः कुरुदृष्टस्य सूत । मन्ये साक्षाद्दृष्टमहं नरेन्द्रं दृष्ट्वैव त्वां सञ्जय प्रीतियोगात् ।
पितामहो नः स्वविरो मनस्वी महाप्राज्ञः सर्वधर्मोपपन्नः । स कौरव्यः कुशली तात भीष्मो यथा पूर्वं वृत्तिरस्यस्य कश्चित् ।
कच्चिद्राजा धृतराष्ट्रः सपुत्रो वैचित्रवीर्यः कुशली महात्मा । महाराजो बाल्मिकः प्रातिपेयः कच्चिद्विद्वान् कुशली सूत पुत्र ।

स सोमदत्तः कुशली तात कच्चिद्भूरिश्रवाः सत्यसन्धः शलश्च । द्रोणः सपुत्रश्च कृपश्च विप्रो महेष्वासः कच्चिदेतेऽप्यरोगाः ।

सर्वे कुरुभ्यः स्पृहयन्ति सञ्जय धनुर्धरा ये पृथिव्यां प्रधानाः । महाप्राज्ञाः सर्वे शास्त्रावदाता धनुर्मतां मुख्यतमा पृथिव्यां ।

६९५

कच्चिन्मानं तात लभन्त एते धनुर्मताः कच्चिदेतेऽप्यरोगाः । येषां राष्ट्रे निवसति दर्शनीयो महेष्वासः शीलवान् द्रोणपुत्रः ।
वैश्यापुत्रः कुशली तात कच्चिन्महाप्राज्ञो राजपुत्रो युयुत्सुः । कर्णेऽमात्यः कुशली तात कच्चित्सुयोधनो यस्य मन्दो विधेयः ।

स्तियो वृद्धा भारतानां जनन्यो महानस्यो दासभार्याश्च सूत । बन्धुः पुत्रा भागिनेया भगिन्यो दौहित्रा वा कच्चिदण्यवलीकाः ।

कच्चिद्राजा ब्राह्मणानां यथावत् प्रवर्तते पूर्ववत्तात वृत्तिं । कच्चिद्वायान्मामकान् धार्तराष्ट्रो द्विजातीनां सञ्जय नोपहन्ति ।
कच्चिद्राजा धृतराष्ट्रः सपुत्र उपेक्षते ब्राह्मणातिक्रमानै । स्वर्गस्य कच्चिन्न तथा वर्त्मभूतामुपेक्षते तेषु सदैव वृत्तिं ।
एतज्ज्योतिषोत्तमं जीवलोके शुक्लं प्रजानां विहितं विधात्रा । ते चेद्दोषं न नियच्छन्ति मन्दाः कृत्स्नो नाशो भविता कौरवाणां ।

७००

कच्चिद्राजा धृतराष्ट्रः सपुत्रो बुभूषते वृत्तिममात्यवर्गे । कच्चिन्न भेदेन जिजीविषन्ति सुहृदृपा दुर्द्धदस्यैकमत्यात् ।
कच्चिन्न पापं कथयन्ति तात ते पाण्डवानां कुरवः सर्व एव । द्रोणः सपुत्रश्च कृपश्च वीरो नास्मासु पापानि वदन्ति कश्चित् ।
कच्चिद्राजानं धृतराष्ट्रं सपुत्रं समेत्याहुः कुरवः सर्व एव । कच्चिद्दृष्ट्वा दस्युसङ्घान्समेतान् स्मरन्ति पार्थस्य युधामन्युणेतुः ।
मौर्वीभुजाग्रप्रहितान् स्म तात दोधूयमानेन धनुर्गुणेन । गाण्डीवमुक्तान्स्तनच्चिनुघोषानजिह्मगान् कच्चिदनुस्मरन्ति ।
न चापश्यं कच्चिदहं पृथिव्यां योधं समं चाऽधिकञ्चार्जुनेन । यस्यैकषष्टिर्निशितास्त्री तूष्णधाराः सुवाससः सप्ततोहस्तचापः ।
गदापाणिर्भीमभेन स्तरस्त्री प्रवेपयञ्छत्रुसङ्घाननीके । नागः प्रभिन्न इव नड्वलेषु चङ्क्रमते कच्चिदेनं स्मरन्ति ।
माद्रीपुत्रः सहदेवः कलिङ्गान् समागतानजयदन्तकूरे । वामेनास्यनूदक्षिणेनैव यो वै महाबलं कच्चिदेनं स्मरन्ति ।
पुराजितुं नकुलः प्रेषितोऽयं शिर्वीस्त्रिगर्तान् सञ्जय पश्यतस्ते । दिशं प्रतीचीं वशमानयन्मे माद्रीसुतं कच्चिदेनं स्मरन्ति ।
परामर्शो दैतवने य आसीदुर्मन्त्रिते घोषयात्रागतानां । यत्र मन्दाञ्छत्रुवशं प्रयातानमोचयद्भीमसेनो जयश्च ।

७०५